

شتر

روزنامه

بارش برف در سندنچ جلوه زیبایی به این شهر بخشیده و باعث خوشحالی مردم و تفریحات زمستانی آنها شده است. عکس: بختیار صمدی، فارس

زنان

ادیت و آزار واقعی است

عصمت آرا، روزنامه‌نگاری که در این برنامه عکسش قرار داشته، آن را «چیزی فراتر از آزار و ادیت آنلاین» نامید و در شکایتی که در شبکه‌های اجتماعی منتشر کرد، این‌ نکته را تأکید کرد: «خشونت، تهدید و احساس ترس و شرم در ذهن من و به طور کلی زنان جامعه مسلمانان قرار دارد». ارفع خاتم شروانی نیز در توئیتر خود نوشت: «حراج ممکن است جعلی باشد اما آزار و شکنجه واقعی است».

به گزارش آسوشیتدپرس پلیس بمبئی در حال بررسی است که آیا برنامه (بولی بای) «بخشی از یک توطئه بزرگ‌تر» است یا خیر؟ یکی از سخنگویان «کت‌هاب» که میزان هر دو برنامه بود، گفت: «سیاست‌های طولانی‌مدتی علیه محتوا و رفتارهای مبتنی بر ادیت و آزار، تبعیض

و خشونت وجود دارد. ما یک حساب کاربری پس از بررسی گزارش‌های مربوط به چنین فعالیت‌هایی که همه خط‌مشی‌های ما را نقض می‌کنند، معلق کردیم».

پیشرفت‌های فناوری، خطرات را برای زنان در سراسر جهان افزایش داده است، خواه تولیدکن یا فاش‌شدن اطلاعات شخصی زنان باشد، یا انتشار عکس‌هایی از دوربین‌های نظارتی، ردیابی موقعیت مکانی، یا فیلم‌های مستهجن که برگرفته از تصاویر آرشویی باشد. برخی برنامه‌های جدید در دیپ‌فیک‌ها، به کاربران اجازه می‌دهد لباس‌های زنان را بردارند یا تصاویر چهره‌شان را در ویدئوهای دیگر جایگزین کنند.

آدام دوچ، مدیر اجرایی اندب (یک سازمان غیرانتفاعی مستقر در آمریکا که با سوءاستفاده از فناوری مقابله می‌کند)، گفت: سوءاستفاده دیجیتال از زنان فراگیر است زیرا «همه یک دستگاه دارند و در فضای دیجیتال حضور دارند». او گفت:

www.sharghdaily.ir

چهارشنبه ۲۹ دی ۱۴۰۰ • ۱۶ جمادی‌الثانی ۱۴۴۳ • ۱۹ ژانویه ۲۰۲۲

سال نوزدهم • شماره ۴۱۹۹ • ۱۲ صفحه

اذان ظهر تهران ۱۲:۱۵ • اذان مغرب ۱۷:۳۸

اذان صبح فردا ۵:۴۴ • طلوع آفتاب ۷:۱۲

fardashargh@gmail.com

روزنامه‌فرو

نور نوشت

در آغاز سخن و برای رفع هرگونه شبهه «تعارض منافع» نسبت به حرفه نویسنده یادداشت و نقد بعدی، عرض می‌شود: نگارنده از مجلس شورای اسلامی تقاضا دارد با اصلاح قوانین مرتبط با وکالت امکانی فراهم کند تا در بدو تولد هم‌زمان با گواهی ولادت، یک پروانه وکالت نیز صادر شود تا همه بتوانند به این حرفه وارد شوند. در نهایت هر شخصی که دانش، تجربه، اعتبار و اعتماد بیشتری کسب کند، به تبع آن موکلین و درآمد بیشتری خواهد داشت؛ مگر همه کسانی که گواهی‌نامه راندگی دارند برنده مسابقه فرمول یک هستند؟ چندی پیش از قضات عالی‌رتبه تهران در صفحه اینستاگرامش خیر داد که قضات شاغل بالای ۲۰ سال سابقه می‌توانند پروانه وکالت بگیرند و با تودیع آن همچنان به قضاوت ادامه دهند! موضوع غیر قابل باور بود، ولی متأسفانه مانند بسیاری از شایعات با انتشار نامه معاون مرکز وکلا، کارشناسان و مشاوران خانواده قوه قضائیه تأیید شد: «... با توجه به مصوبه هیئت محترم نظارت مرکز، امکان صدور پروانه (به صورت غیرفعال) برای قضات شاغل مشروط به داشتن ۲۰ سال سنوات خدمتی که حداقل ۱۵ سال آن سابقه قضائی باشد فراهم است. شایسته است مراتب به استحضار رؤسای محترم دادگستری کل استان‌ها برسد.» (نامه شماره ۰۵/۱۰۰/۲۱۳۶/۱۰۰۵/۱۸/۱۰۱۴۰۰). ناگفته نماند جای اصطلاح «پروانه وکالت غیرفعال» در کتاب ترمینولوژی حقوق خالی بود! همه چیز از تصویب کلیات طرح تسهیل صدور مجوزهای کسب‌وکار در کمیسیون ویژه جهش تولید مجلس آغاز شد. بر این اساس قضات که در گذشته با پنج سال سابقه کار می‌توانستند بدون شرکت در آزمون ورودی پروانه وکالت دریافت کنند، موظف به شرکت در آزمون شدند. البته این طرح با ایرادات شورای نگهبان مواجه شده که آخرین خبر احتمال حذف این بند از متن طرح است. اما پیش از تصویب نهایی و اجرائی‌شدن مصوبه، دستگاه قضا تدبیری اتخاذ کرده که قضات باسابقه از گرفتن پروانه وکالت بدون آزمون محروم نشوند؛ به بیان ساده قانون (در شرف تصویب) دور زده شده است. مهم‌ترین ایراد به این روش بحث «تعارض منافع» است؛ به تعبیر ساده شخص در موقعیتی قرار می‌گیرد که به دلیل ذی‌نفع‌بودن، ممکن است

حقیان دورزدن ممنوع!

تصمیمی از سر تمایلات شخصی اتخاذ کند. در اصل ۱۴۱ قانون اساسی اشتغال هم‌زمان به مشاغل دولتی (دولت به معنای عام یا دقیق‌تر «حاکمیتی») و وکالت دادگستری و مشاوره حقوقی منع شده است، برای ضمانت اجرا در تبصره ۵ ماده‌واحده قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل (۱۳۷۳) برای متخلفین از اصل ۱۴۱ قانون اساسی، انفصال خدمت موقت از شش ماه تا یک سال و استرداد وجوه دریافتی از مشاغلی که در یک زمان تصدی آن را برعهده داشته شده، پیش‌بینی شده است. حال باید چه کرد؟ هر یک از قوا می‌توانند جلوی دورزدن قانون را بگیرند. اول از همه انتظار از خود قوه قضائیه است که با وظایف پیش‌بینی‌شده در اصل ۱۵۶ قانون اساسی (رسیدگی به تعدیات و نظارت بر قوانین) وارد عمل شود. با توجه به مفهوم تبصره ماده ۱۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری (۱۳۹۲) که صرفاً تصمیمات رئیس قوه قضائیه از نظرات خارج شده است، می‌توان ابطال این تصمیم را از دیوان عدالت اداری خواستار شد. از سوی دیگر مطابق بند (۲) ماده ۱۷ قانون نظارت بر رفتار قضات (۱۳۹۰) اشتغال هم‌زمان به مشاغل مذکور در اصل ۱۴۱ قانون اساسی (از جمله وکالت) منع شده و برای آن مجازات انظامی درجه ۸ تا ۱۳ در نظر گرفته شده است. شاید گفته شود صرفاً پروانه صادر شده و اشتغال به وکالت موکول به خارج‌شدن از شغل قضاست؛ با این حال اقدام به دریافت پروانه وکالت در زمان تصدی شغل قضاوت در هیچ یک از قوانین پیش‌بینی‌شده و این اقدام می‌تواند مصداق یا زمینه‌سازی برای تحقق تخلفات دیگر موضوع ماده ۱۷، نظیر خروج از بی‌طرفی در انجام وظایف قضائی (بند ۴) یا رفتار خلاف شأن قضائی (بند ۶) باشد. در قانون اساسی برای قوه مقننه امکان بازخواست دستگاه قضا وجود ندارد، اما مجلس نقش فعال‌تری ایفا کند. گفته شده «انسان علی‌دین ملوک‌مهم» (مردم از رفتار مقامات پیروی می‌کنند). اگر دست‌اندرکاران امر خطیر قضا قانون را دور بزنند، دیگر چه انتظاری از مردم عادی می‌توان داشت؟ هنوز چه نشده، نامه معاونت مرکز وکلا، کارشناسان و مشاوران خانواده با یک دستور رئیس قوه قضائیه قابل ملغی‌شدن است.

زیر آسمان جهان

چه کسی خیانت کرد

باورکردنی نیست اما برخی کارها، هیچ‌گاه فراموش نمی‌شود و این سؤال اساسی که برای عشق به نزدیکان تا کجا می‌توان پیش رفت، همچنان بی‌جواب مانده است. به نظر می‌رسد با افزایش دانش و ابزار، دیگر هیچ کاری مخفی نمی‌ماند و سرنانجام گریبان فرد را کارشناسان تحقیقاتی منتشر شده و فردی به عنوان لودهنده «آن فرانک» و خانواده‌اش معرفی شده است. دفتر خاطرات «آن فرانک» در ۱۳ساله یهودی برای بسیاری از ما آشناست. او اتفاقاتی که طی دو سال از ۱۹۴۲ تا ۱۹۴۴ -زمانی که خانواده‌اش در آمستردام مخفی شده بودند- رخ داده بود، را نوشته است. حالا روبرتزر از تحقیقات شش‌ساله‌ای خبر داده است که طی آن از چگونگی خیانت به آن فرانک و خانواده‌اش پرده برمی‌دارد و منظونی را در این زمینه معرفی می‌کند و به طور تقریبی نحوه کشف معمای چگونگی یافتن مخفیگاه این دختر نوجوان توسط نازی‌ها در سال ۱۹۴۴ را توضیح می‌دهد. «آن» و هفت یهودی دیگر در ۴ آگوست همان سال توسط نازی‌ها کشف شدند، همه آنها تبعید شدند و «آن» در ۱۵سالگی در اردوگاه برگن بلسن درگذشت. تیمی متشکل از وینسنت بانکوکه، مأمور بازنشسته اف‌بی‌آی آمریکا و حدود ۲۰ مورخ، جرم‌شناس و متخصص داده، شخصیت نسبتاً ناشناخته‌ای به نام سردفتر یهودی «آر‌نولد ون دن برگ» را به عنوان مظنون اصلی در افشای این مخفیگاه شناسایی کرده‌اند برخی دیگر از کارشناسان تأکید کردند که مدارک علیه وی قطعی نیست. در یادداشتی که جزه بازجویی‌های پدر «آن» پیدا شده است، آمده به آن فرانک» منتشر شده است.

اتفاق

دیوچه‌وله: عثمان کالوالا، فعال ترکیه، چهار سال است که به اتهام نقش‌داشتن در کودتای ۲۰۱۶ این کشور در زندان خفیفی دارد، خود را قرنظینه کرده و به دورکاری مشغول است. تازه‌ترین دیدار ژنرال مارک میلی، رئیس ستاد مشترک ارتش با جو بایدن، رئیس جمهوری آمریکا در تاریخ ۱۲ ژانویه هنگام مراسم تدفین ریمنود اودیرنو، ژنرال بازنشسته ارتش آمریکا انجام شد.

رویترز: تست کووید۱۹ ژنرال مارک میلی، رئیس ستاد مشترک ارتش آمریکا مثبت شده و در عین حال که علائم خفیفی دارد، خود را قرنظینه کرده و به دورکاری مشغول است. تازه‌ترین دیدار ژنرال مارک میلی، رئیس ستاد مشترک ارتش با جو بایدن، رئیس جمهوری آمریکا در تاریخ ۱۲ ژانویه هنگام مراسم تدفین ریمنود اودیرنو، ژنرال بازنشسته ارتش آمریکا انجام شد.

دیوچه‌وله: الکسی ناوالنی، مشهورترین مخالف و منتقد پوتین که در زندان به سر می‌برد در اولین سالگرد بازداشتش در پیامی که در اینستاگرامش منتشر کرد نوشت: حتی یک لحظه هم پشیمان نشده‌ام. مردم نباید اجازه دهند که ترس بر آنها حاکم شود. می‌خواهم به همه بگویم که اصلا از هیچ چیز نترسید. این کشور ماست و ما کشور دیگری نداریم.

یاد

حالا به مرگ مشکوکم

محمد باقرزاده

● «اگر نبودم/ مرا در چیزهایی پیدا کنید/ که دوستان داشتم/ در ماه، در شکل انار/ اگر ناگهان مردم/ به مرگ شک کنید...»
به ظهر یکشنبه برگردیم، به ساعتی که پیام‌ها و تلفن‌ها شدت می‌گیرد و روزنامه‌نگارانی ناباورانه از هم درباره یک خبر می‌پرسند، از هم می‌خواهند که این شوخی احمقانه را پایان دهند و با بغض و حق‌هق التماس می‌کنند که «بگو دروغ است» اصلا از کجا معلوم؟ فرض کنیم در این بین کسی با خنده خبر را رد می‌کند و این پیام هم بلافاصله دست‌به‌دست می‌شود. نفس راحتی می‌کشیم، سر صفحات‌مان برمی‌گردیم و به تیت‌ر و سوزه‌های فردا مشغول می‌شویم؛ وسط این همه‌کار بادمان هم می‌آید که مرگ در یک‌قدمی است و ممکن بود همین شوخی مسخره هم درست باشد و با خود عهد می‌کنیم که حواس‌مان بیشتر به هم باشد. «شیده» هم که داستان را با جزئیات می‌شنود، می‌خندد و وسط آن همه ریسه‌رفتن از ذهنش می‌گذرد که اگر خبر درست بود؟ سوزه‌های میدانی در دست بررسی‌اش، کتاب ناتمام و پژوهش تازه نیمه‌کار از جلو چشمانش رد می‌شوند و در همین حین با یک «خب دیگه شوخی بسه» سراغ کار می‌رود.

چه می‌شود کرد که همه همدست شده‌اند این بازی را تا پایان ادامه دهند: می‌گویند «شیده لامی» ناگهان رفته و در آخرین روزهای دی زیر خوراک‌ها خاک سرد بهشت زهرا آرام گرفته است. می‌گویند زنی که نماد صلابت، قوام و روزنامه‌نگاری حرفه‌ای بود، ناگهان و بی‌خبر رخت مرگ پوشیده است، همین سفر ناگهانی، همین رفتن بی‌خبر، مرا به حدود چهار سال پیش می‌برد؛ من تازه‌دارک، همکارش در «شهروند» شده بودم و پس از دو هفته با بزرگواری از من خواست که برای مجله‌اش؛ «زان و زندگی»،

گزارش بنویسم. سوزه‌ها را که فرستادم درباره همه نظر داد و یکی را برای شماره پیش‌رو مناسب‌تر دید. همین دیروز، ناخواسته و در گیوه‌دار خبر بهمت‌آور، سراخ تلگرام و پیام‌های تمام این سال‌ها رفتم. گزارش بارها بین‌مان ردوبدل شد و هر بار نکاتی تازه می‌گفت. عکس‌ها را که فرستادم اما پیام‌های تند بود و شفاف. پیشنهاد داد که «حتما یک دوره مطالعات درباره عکاسی خبری و کاربرد عکس در رسانه داشته باشید». در همین بحث مربوط به اولین گزارش، یک پیام از ششیده را بی‌تعارف در این سال‌ها بارها به خاطر آوردم؛ گزارش و عکس به دلایل مختلف با تأخیر به دستش رسید و پیام این بود که «با این مدل بدقولی به هر دلیلی، از نظر حرفه‌ای آسیب می‌بینید. درست کنین این مشکل را». در نهایت و چند روز پس از همه این ماجراها یک روز نوشت که «افرتین، گزارش خوبی شده، جزئیات خوبی داره و کامله». بعدها و بلافاصله پس از انتشار، حق‌التحریر این گزارش هم به حسابم واریز شد... همه اینها و بسیاری جزئیات دیگر، تنها مربوط به یک گزارش است؛ بعدها فهمیدم که خانم لامی نه نیاز به چنین گزارشی داشت و نه فرصتی که این همه وقت و انرژی برای آن صرف کند اما این کار را کرد. شاید برای اینکه به فردی تازه‌کار اصولی را درست و حسابی آموزش دهد و شاید هم چون عاشق این حرفه بود. در ماجرای همان گزارش و بعدها بارها به دلایل مختلف این عبارت «حرفه‌ای نیست» را از او شنیدیم؛ حالا خانم لامی این ناگهانی و بی‌خبرفتن حرفه‌ای است؟ بگذریم. جسمی زیر خاک رفته اما ششیده لالمسی در دغدغه‌هایش، در کلماتی که با ظرافت تمام در جای خود نشسته‌اند، در گزارش‌هایی از دورافتاده‌ترین نقاط ایران، در مشورت‌دادن به دیگران، در تیت‌رها و تحلیل‌ها و تشویق‌هایش زنده است و تا ابد نفس می‌کشد. او برای هر گزارش نویسی در ایران تا سالیان سال زنده خواهد بود و لذت و دردی توانمان را به مخاطبانش هدیه خواهد داد اما تسلی دل رنج‌کشیده خانواده، دوستان نزدیک و همکاران‌اش نخواهد شد. یادش و نامش ماندگار.

❖ **از شعر زنده‌یاد غلام‌رضا بروسان**

آسوشیتدپرس: پسر دیکتاتور سابق فیلیپین برای شرکت در انتخابات ریاست‌جمهوری تأیید صلاحیت شد اما همچنان با دادخواست‌های دیگری از سوی قربانیان حقوق بشر و دیگران که نسبت به مساوت‌های صورت‌گرفته در دوران حکومت پدر فقیدش هشدار داده‌اند، مواجه است. برخی فعالان فیلیپینی درصد هستند تا صلاحیتش برای کاندیداتوری رد شود.

دیوچه‌وله: الکسی ناوالنی، مشهورترین مخالف و منتقد پوتین که در زندان به سر می‌برد در اولین سالگرد بازداشتش در پیامی که در اینستاگرامش منتشر کرد نوشت: حتی یک لحظه هم پشیمان نشده‌ام. مردم نباید اجازه دهند که ترس بر آنها حاکم شود. می‌خواهم به همه بگویم که اصلا از هیچ چیز نترسید. این کشور ماست و ما کشور دیگری نداریم.

بی‌بی‌سی: سلین دیون اعلام کرد ادامه تور کنسرت‌هایش در آمریکای شمالی را به دلیل مشکلات مربوط به سلامتی لغو کرد. او گفت: من واقعا امیدوار بودم که تا الان خوب شده باشم، اما فکر می‌کنم فقط باید صورتز باشم و به حرف پزشکانم گوش کنم. اینکه من به سلامت کامل بازگردم و همچنین همه ما از این همه‌گیری به سلامت بگذریم.